პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. ჭ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კ-ის და ცაკის ორგანო

№ 224 (5025) | ხუთშაბათი, 30 სექტემბერი 1937 წ. | ფასი 10 კაპ.

აჭარის ასსრ უზენაესმა სასამართლომ შეასრულა მშრომელი ხალხის ნება-სურვილი. სოციალისტური სამშობლოს გამყიდველები, ხალხის უსაზიზღრესი მტრები, ფაშიზმის პირსისხლიანი აგენტები გასრესილი არიან.

გადაჭრით გავაძლიეროთ რევოლუციური სიფხიზლე!

რკინის კედლად გარსშემოვერტყათ ხალხთა საყვარელ ბელადს, მამას, მასწავლებელს დიდ სტალინს!

მაღლა გვეჭიროს სოციალიზმის ძლევამოსილი დროშა!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ხალხი მსაყდრეგა სასამართლოს განაჩენს

28 სექტემბერს ქ. ბათუმში დამთავრდა აჭარის საოკუპაციო, ჯაშუშურ-ტერორისტული, დივერსიულ-მავნებლური ორგანიზაციის მოხაწილეთა სასამართლო პროცესი. სასამართლომ გამოიტანა თავისი განაჩენი ხალხის უბოროტესი მტრების — ზ. ლორთქიფანიძის, ჯ. ქიქავას, გ. რამიშვილის, ი. მეგრელიძის, გ. ლაღიძის, ქ. ბასილაძის, ს. ბეჟანიძის, ი. რომანაძის დახვრეტის შესახებ. მკვლელთა და ყაჩაღთა მიმართ ხალხის მრისხანება უსაზღვროა. მშრომელთა გულისწყრომას მიემატა ახალი გრძნობა — განაჩენით უღრმესი კმაყოფილების გრძნობა. სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენი — მოვსპოთ გაცოფებული ძაღლები, ფაშიზმის მისყიდული აგენტები — ერთადერთი სწორი გადაწყვეტილებაა. მშრომელ ხალხს კარგად ესმის, რომ გამცემლებთან, ხალხის მტრებთან მხოლოდ ტყვიის ენით შეიძლება ლაპარაკი. მთელი ხალხი სასამართლოსაგან მხოლოდ ასეთ გადაწყვეტილებას მოელოდა.

სასამართლო პროცესმა აჭარის კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის მონაწილეთა მიერ სამშობლოს ღალატის შემძრწუნებელი სურათი გამოააშკარავა. ხალხის მოსისხლე მტრები, ზნედაცემული არამზადები, სოციალიზმის მიღწევებით გაბოროტებულნი, ჯაშუშობას, დივერსიასა და მავნებლობას ეწეოდნენ სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში. ინდუსტრიალიზაციის პირმშო ფაბრიკა-ქარხნების, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების დასანგრევად.

ხალხის მტრები, ფაშიზმის ჭოფაკები დაძრწოდნენ კოლმეურნეობებში, რათა ძირი გამოეთხარათ, აჭარის გლეხობის შეძლებული და კულტურული ცხოვრებისათვის. ჩაის, ციტრუსებს, თამბაქოს და სხვა ძვირფას ტექნიკურ და სპეციალურ კულტურებს, რომელთაც კოლმეურნეობათა უდიდესი ზრდისა და კულტურული აყვავების შესაძლებლობა შეჰქმნეს, ისინი გამუდმებით ხიანს აყენებდნენ და განადგურებას უქადდნენ. შარა-გზის ყაჩაღებმა, ტროცკისტ-მემარჯვენე კონტრრევოლუციონერმა არამზადებმა აჭარის კოლმეურნეობებს დაუხოცეს 500 სული მსხვილფეხა საქონელი, 1.500 ცხვარი, გაახმეს ციტრუსოვანთა 600 ათასი ნარგაო, 13 ათასი ძირი ეკალიპტის ხე, გააფუჭეს 40 ტონა ჩაის ფოთოლი და სხვ. საკოლმეურნეო ცხოვრების კანონის — სტალინური წესდების — ბოროტად დამახინჯება, კოლმეურნეობებში საკარმიდამო მიწების გამოყოფის განზრახ არევ-დარევა, საბჭოთა საგადასახადო და სავაჭრო პოლიტიკის დარღვევა, კოლმეურნეთა და მშრომელ ერთპიროვნულ გლეხთა შევიწროება — აი რა მუხანათურ გზას ადგნენ ეს შხამიანი გველები იმისათვის, რომ მშრომელებში საბჭოთა ხელისუფლებისადმი უკმაყოფილება დაენერგათ.

აჭარის კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის მონაწილენი, სამგზის უსაზიზღრესი არამზადები უცხოეთის დაზვერვისა და საქართველოს ფაშისტურ - ტროცკისტულ-მემარჯვენეთა ორგანიზაციის პირდაპირი დავალებით ეწეოდნენ ჯაშუშობას, რათა შეერყიათ საბჭოთა კავშირის თავდაცვა, რათა ზიანი მიეყენებინათ გმირული წითელი არმიისათვის. უცხოეთის დაზვერვა დიდძალი თანხებით ამარაგებდა ამ ჭოფაკებს. ლირა, დოლარი, უცხოეთის და საბჭოთა კავშირის ვალუტა ჩასჩრიალებდა არამზადების ჯიბეებში. სახელმწიფო დოვლათის განიავება, საკოლმეურნეო ქონების დატაცება - გაქურდვა ამ არამზადებმა თავიანთ საქმედ გაიხადეს.

აჭარის საოკუპაციო, ჯაშუშურ-დივერსიული, ფაშისტურ - ტერორისტული კონტრრევოლუციურ-მავნებლური ორგანიზაცია შავბნელ მიზნებს ისახავდა. მას უნდოდა მშვენიერი და ბედნიერი საბჭოთა აჭარა მოეწყვიტა დიდი საბჭოთა კავშირისაგან და გადაექცია იგი უცხოეთის იმპერიალისტ ყაჩაღების, ბეგებისა და მოლების სათარეშოდ.

ფაშიზმის ჭოფაკებმა სოციალიზმის მოწინავე ადამიანების მკვლელობის მომზადებასთან ერთად ცინიკური გულგრილობით მუშათა და გლეხთა ბავშვების დახოცვასაც მიჰყვეს ხელი. ისინი განზრახ ავრცელებდნენ ეპიდემიას, შლიდნენ საავადმყოფოებს, საბავშვო კერებისა და საექიმო პუნქტების მუდამობას.

მთელი საქართველოს ყველა მშრომელთა გულში უდიდეს აღშფოთებას იწვევს ტროცკისტ არამზადათა ფაშისტური ბანდის შავი ზრახვა, ოაც გამოიხატა ტერორისტული თაყვანისცემის მომზადებაში სსქართველოს ბოლშევიკების, ქართველი მშრომელი ხალხის მებრძოლი ხელმძღვანელის, ბოლშევიკური პარტიის ერთგული ბოლშევიკის ამხ. ლავრენტი ბერიას წინააღმდეგ.

დიადმა კომუნისტურმა პარტიამ ყოფილი რუსეთის იმპერიის სხვა ერებთან ერთად გაათავისუფლა დაბეჩავებული აჭარის ხალხიც, რომელიც შენშევიკების ბატონობის დროს სულს ღაფავდა მემამულეების, ბეგების, კულაკების, მექრთამე მოხელეების, გვარდიელ - მაუზერისტების აუტანელ უღელქვეშ. ლენინ-სტალინის ნაცადმა ნაციონალურმა პოლიტიკამ გაიმარჯვა მუშათა კლასის ურიცხვი მტრების წინააღმდეგ გაფთრებულ ბრძოლაში. საბჭოთა კავშირის ერების თანასწორუფლებიანობა, მათი ურყევი ძმური კავშირი და თანამშრომლობა ოქროს ასოებით ჩაწერილია საბჭოთა კავშირის სტალინურ კონსტიტუციაში.

აჭარის ფაშისტ-ტროცკისტ არამზადათა პროცესმა კლასობრივი ბრძოლის თვალსაჩინო გაკვეთილი მოგვცა, საბრალდებულო სკამზე იჯდა ცბიერი, საშიში მტერი, რომელიც ცდილობდა გამოეყენებინა ყოველი ხვრელი თავისი ბოროტი ზრახვების განსახორციელებლად. ტროცკისტმა ავაზაკებმა, ისარგებლეს რა აჭარის პარტიული ორგანიზაციის, პარტიული და არაპარტიული ბოლშევიკების დანაშაულებრივი დოყლაპიობით და უდარდელობით, შესძლეს ოსტატურად შენიღბეთ ხელმძღვანელ პოსტებზე გაძვრომა და ჯაშუშური და მავნებლური მოქმედების მოხერხებულად გატარება. მაგრამ ანგარიშში მოსტყუებულან. მუშათა კლასის დიქტატურის ფხიზელი თვალი — შინსახკომის ორგანოებმა ვერაგ მტერს დანაშაულზე წაასწრეს და მათი გველური სისინი აღკვეთეს.

საბჭოთა სასამართლომ გამოიტანა თავისი სამართლიანი განაჩენი. ვერაგი და მუხანათი მტერი გასრესილია.

დაე იცოდეს ყველამ, ვისაც კი დარჩენია იმედი შეარყიოს საბჭოთა სახელმწიფოს ძლიერება, რომ ხალხის მტრებს — ტეროროისტებს, ჯაშუშებს, მავნებლებს, ელის მხოლოდ ერთი რამ — სიკვდილი. მტრები გამოაშკარავებულნი და დაუნდობლად გასრესილნი იქნებიან.

დღითიდღე იზრდება და მტკიცდება სოციალიზმის ქვეყანა. ურყევია საბჭოთა კავშირის ხალხთა სტალინური მეგობრობა. საბჭოთა კავშირის ერები, მჭიდროდ შეკავშირებულნი, ახალი გამარჯვებებით ხვდებიან დიადი ოქტომბრის რევოლუციის ოცი წლისთავს. უსაზღვროა საბჭოთა საქართველოს და საბჭოთა აჭარის ხალხთა სიყვარული და ერთგულება კომუნისტური პარტიისა და მშობლიური, საყვარელი დიდი სტალინისადმი. აჭარის კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის, ფაშისტურ დაზვერვათა აგენტების, ტროცკისტულ - მემარჯვენე კონტრრევოლუციონერთა განადგურების შემდეგ, კიდევ უფრო საამური გახდა საბჭოთა მიწაზე ცხოვრება, კიდევ უფრო მხიარულად ახმაურდებიან ჩვენი ფაბრიკა-ქარხნები, კიდევ უფრო სწრაფად გამრავლდებიან მუშათა და გლეხთა სტახანოვური რეკორდები სოციალიზმის ახალ მიღწევათა მოსაპოვებლად. სპობს და ანადგურებს რა ფაშიზმის მოსყიდულ ჭოფაკებს, ანტისაბჭოთა ელემენტების გაბოროტებულ ნაშთებს, საქართველოს მშრომელი ხალხი კიდევ უფრო აძლიერებს თავის რევოლუციურ სიფხიზლეს. მსოფლიოში არ არსებობს არავითარი ძალა, რომელსაც შეეძლოს შეაჩეროს სოციალისტური რევოლუციის სწრაფმავალი ლოკომოტივი. ბედნიერი საბჭოთა ხალხი ლენინ-სტალინის პარტიის მეთაურობით მედგრად მიდის წინ კომუნიზმის ახალ-ახალი გამარჯვებისაკენ!

საქართველოს მშრომელნი ერთსულოვნად იწონებენ სასამართლოს განაჩენს

ხალხის განაჩენი

გუშინ დილით თბილისის სტალინის სახელობის ორთქლმავალ-ვაგონშენებელი ქარხნის საამწყობო, სამჭედლო, საბარგო და სამგზავრო ვაგონთა საამქროების რამდენიმე ასული მუშა გაეცნო აჭარის ასსრ უზენაესი სასამართლოს განაჩენს აჭარის კონტრრევოლუციური საოკუპაციო, ჯაშუშურ-ტეროროისტული, დივერსიულ-მავნებლური ორგანიზაციის წევრების მიმართ.

მშრომელი ხალხის ბოროტ მტრებს, სამგზის წყეულებს — ლორთქიფანიძეს, რამიშვილს, მეგრელიძეს და სხვებს სასამართლომ საკადრისი მიუზღო.

ცოფიან ძაღლებს ძაღლური სიკვდილი!

ჩვენ არავის და არასოდეს არ მივცემთ უფლებას გაჰყიდოს ჩვენი აუვალებული სოციალისტური სამშობლო, საშუალებას არ მივცემთ უსაზიზღრეს მტრებს ხელი წაუპოტინონ ჩვენს ბედნიერ ქვეყანას!

გავაცამტვერებთ სოციალიზმის მტრებს, გავამაგრებთ საბჭოთა კავშირის სიძლიერეს და საწარმოო მაჩვენებელთა ამაღლებით გავამრავლებთ კომუნიზმის წარმატებებს!

ქვეყარმავალნი გასრესილი არიან

დიდი აღფრთოვანებით შეხვდნენ თბილისის ტრამვაის მუშა-მოსამსახურენი და ინჟინერ-ტექნიკოსები ცნობას, რომ აჭარის ასსრ უზენაესმა სასამართლომ ხალხის მტრებს, ჯაშუშებს, დივერსანტ-მავნებლებს, ფაშიზმის აგენტებს, საზიზღარ ზ. ლორთქიფანიძეს, გ. რამიშვილს, ი. მეგრელიძეს და მათ თანამგზავრთ სოციალისტური სამშობლოს ღალატისათვის მიუსაჯა სასჯელის უმაღლესი ზომა — დახვრეტა.

600-ზე მეტი კაცი, რომლებიც მონაწილეობას იღებდნენ ტრამვაის მუშა - მოსამსახურეთა და ინჟინერ-ტექნიკოსთა მიტინგზე, ერთსულოვნად მიესალმა სასამართლოს ამ გადაწყვეტილებას.

მიტინგზე სიტყვებით გამოვიდნენ სტახანოველი მუშები და ინჟინერ-ტექნიკოსები. სტახანოველმა მუშებმა — ამხ. ჯგავახოშვა, თეთრიაშვილმა, ხარშილაძემ, ს. ხასიევმა, ახალგაზრდა ორდენოსანმა მუშამ ამხ. სეფერთელაძემ და სხვებმა ზიზღით მოიხსენიეს გარეწრები, სოციალისტური სამშობლოს მოღალატენი და მხურვალედ მიესალმნენ აჭარის ასსრ უზენაესი სასამართლოს განაჩენს ფაშისტ ჭოფაკების დახვრეტის შესახებ.

სიკვდილი სამშობლოს გამყიდველებს

თბილისის კუდრიავცევის სახელობის აბრეშუმსაქსოი ფაბრიკის მუშა - მოსამსახურეთა სახელდახელო მიტინგზე ფაბრიკის მთელი კოლექტივი აღფრთოვანებითა და უდიდესი კმაყოფილებით შეხვდა სსსამართლოს განაჩენს ხალხის მტრების, ჯაშუშ - დივერსანტების — ზ. ლორთქიფანიძის, ჯ. ქიქავას, გ. რამიშვილის და სხვათა დახვრეტის შესახებ.

ხალხის უსაზიზღრესი მტრები — ამბობს სტახანოველი ევგენია არუთინოვა — ფაშიზმის ცოფიანი ძაღლები — ლორთქიფანიძე, რამიშვილი და სხვები მიზნად ისახავდნენ მშრომელთა აწიოკებას, აყვავებული აჭარის გაყიდვას. უსაზღვროთ ვიხარიან, რომ მათ თავიანთი სისხლით ვაგებინეთ პასუხი. სასამართლოს განაჩენი ხალხის განაჩენია.

ჯაშუშ - დივერსანტები, საზიზღარი გველის წიწილები — ამბობს ინჟინერი გიორგი დოღონაძე — ლენინ - სტალინის პარტიის ერთგული შვილის ამხ. ლ. ბერიას მოკვლას ამზადებდნენ. სასამართლომ შეასრულა მშრომელთა ნებასურვილი. ცოფიანი ძაღლები დაიხვრიტნენ.

იკოდეს ყველამ, — სთქვა იოლაშვილმა, რომ ვინც კი გაბედავს ხელი შეახოს სოციალისტურ სახელმწიფოს, ვინც კი შეიცდება წაბილწოს სოციალისტური სამშობლო, დაუყოვნებლივ აღიგვება პირისაგან მიწისა.

ცოფიანმა ძაღლებმა ღირსეული სასჯელი მიიღეს

თბილისის მეორე სამკერვალო ფაბრიკის მუშა-მოსამსახურენი და ინჟინერ - ტექნიკოსთა პერსონალი უდიდესი აღტაცებით შეხვდნენ აჭარის ასსრ უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებას, რომლითაც ტროცკისტ-დივერსანტებს, ჯაშუშ-მავნებლებს, ხალხის მოსისხლე მტრებს, ცოფიან ძაღლებს — ზ. ლორთქიფანიძეს, გ. რამიშვილს, ჯ. ქიქავას და სხვებს მიესაჯა სასჯელის უმაღლესი ზომა დახვრეტა.

მუშა სტახანოველებმა ამხ. ბაბახჩიანმა, ორახელაშვილმა, კიკვაძემ და სხვებმა ერთსულოვნად მოიწონეს სასამართლოს განაჩენი და მოუწოდეს ფაბრიკის ყველა მუშებს,— მტრების საპასუხოდ კიდევ უფრო ენერგიულად ჩაებან წინასაომჭობრო ლაშქრობაში, რათა დიადი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის ოცი წლისთავისათვის ვადაზე ადრე და გადაჭარბებით შეასრულონ წლიური საწარმოო - საფინანსო გეგმა.

სასამართლომ შეასრულა ჩვენი მოთხოვნა

26 კომისრის სახელობის ქარხნის მუშა-მოსამსახურეთა სახელდახელო მიტინგი უდიდესი აღფრთოვანებით შეხვდა სასამართლოს განაჩენს.

— სასამართლომ შეასრულა საქართველოს მშრომელთა ძოთხოვნა, — განაცხადა ს. ჭოხონელიძემ, — ცოფიანი ძაღლები, ხალხის უბოროტესი მტრები — ზ. ლორთქიფანიძე, ჯ. ქიქავა, გ. რამიშვილი, ი. მეგრელიძე, გ. ლაღიძე, ქ. ბასილაძე, ს. ბეჟანიძე და ი. რომანაძე პროლეტარული რკინის ქუსლით გაისრისნენ, ისინი დახვრეტილი არიან. აღტაცებული ვართ სასამართლოს გადაწყვეტილებით. ეს განაჩენი ჩვენი განაჩენია — ჩვენი ნება-სურვილი.

ხალხის უბოროტესი მტრების — კონტრრევოლუციონერ ჯაშუშ-დივერსანტების მიმართ მხოლოდ ტყვიის ენით შეიძლება ლაპარაკი, — ამბობს გ. მახარაშვილი. უსაზღვრო სიხარულს განვიცდი იმის გამო, რომ სასამართლომ დააკმაყოფილა ჩვენი მოთხოვნა, ხალხის მოთხოვნა და გაცოფებულ ჭოფაკებს დამსახურებული განაჩენი გამოუტანა.

ჩვენ, 26 კომისრის სახელობის ქარხნის მთელი კოლექტივი,—ნათქვამია ერთხმად მიღებულ რეზოლუციაში, — უდიდესი აღფრთოვანების გრძნობას განვიცდით სასამართლოს ბოლშევიკური გადაწყვეტილების გამო. კონტრრევოლუციონერ ჯაშუშ - ბანდიტთა საპასუხოდ გავაძლიერებთ შემტევ რევოლუციურ სიფხიზლეს, ფართოდ დავნერგავთ სტახანოვურ მოძრაობას, გადაჭარბებით შევასრულებთ საწარმოო გეგმებს, ფოლადის რკალად შემოვერტყმით სოციალისტურ სამშობლოს და უზრუნველვყოფთ ახალ-ახალ წარმატებებს.

მხურვალედ ვესაღმებით სასამართლოს განაჩენს

ჩვენი ქვეყნის ყოველი პატიოსანი მოქალაქე უდიდესი კმაყოფილების გრძნობით შეხვდა განაჩენს, რომელიც, მშრომელი ხალხის ერთსულოვნი მოთხოვნით, საბჭოთა სასამართლომ გამოუტანა სახელოვანი შინსახკომის ორგანოების მიერ გამომჟღავნებული უსაზიზღრესი მტრები საბჭოთა ხალხისა, დივერსანტები, ჯაშუშები, კაცისმკვლელები, რომლებიც ცდილობდნენ დაენგრიათ ჩვენი ბედნიერი ცხოვრება. ზეჭერია ლორთქიფანიძემ, გ. რამიშვილმა, ლაღიძემ და მათმა მსგავსმა ქვეწარმავლებმა მიიღეს საკადრისი სასჯელი — ქართველი მშრომელი ხალხის რისხვა — დახვრეტა.

მთელი საქართველოს მშრომელი ხალხი ერთსულოვნად აწერს ხელს ჩვენი ქვეყნის სიძლიერისა და შეუვალობის განმტკიცების აქტს. **ჩვენი საყვარელი ბელადის დიდი სტალინის და მისი ერთგული მოწაფის, ქართველი ხალხის ბედნიერი ცხოვრების ხელმძღვანელის ამხ. ლავრენტი ბერიას გარშემო დარაზმული მასების სიმტკიცე ურყევია.**

ჩვენი ქვეყნის სიძლიერე და სიფხიზლე თავდებია იმისა, რომ ხალხის მტერი ყოველთვის ასე დაუნდობლად გაისრისება.

ირაკლი აბაშიძე

○

პირსისხლიანი ფაშიზმის აგენტები, მავნებლები, დივერსანტები, ჯაშუშები ლამობდნენ ჩვენი ღვიძლი საბჭოთა ხელისუფლების დამხობას, ლამობდნენ მოძმე აჭარის საბჭოთა კავშირიდან გამოთიშვას. მშრომელთა სისხლითა და ოფლით მონაპოვარ სოციალისტურ გამარჯვებათა განადგურებას, მაგრამ არ დასცალდათ! ხიზილი ბანდიტ წუნკლებს! აღვილ იქნას მათი სამგზის საზიზღარი სახელები ჩვენი ხსოვნიდან, რომ ისინი შეურაცხყოფას არ აყენებდნენ ადამიანურ გრძნობებს.

ვიყოთ კიდევ უფრო ფხიზელი

თბილისის ორჯონიკიძის სახელობის მექანიკური ქარხნის მუშა-მოსამსახურენი და ინჟინერ-ტექნიკოსი მუშაკები ერთსულოვნად იწონებენ აჭარის ასსრ უზენაესი სასამართლოს სპეციალური საკრებულოს განაჩენს აჭარის კონტრრევოლუციური საოკუპაციო, ჯაშუშურ - ტეროროისტული, დივერსიულ -მავნებლური ორგანიზაციის მონაწილეთა — ზექერია ლორთქიფანიძის, ჯემალ ქიქავას, გიორგი რამიშვილის, ილიას მეგრელიძის და სხვათა მიმართ.

„ცოფიანი ძაღლები, შარაგზის ეს პირსისხლიანი ყაჩაღები, — ხაზგასმულია მიტინგზე ერთხმად მიღებულ რეზოლუციაში, — ცდილობდნენ შეეფერხებინათ აჭარის მშრომელი მასების სწრაფი წინსვლა, კაპიტალისტებისათვის მიეყიდნათ ბედნიერი აჭარა, კაპიტალიზმის მძიმე უღელი დაედგათ აჭარის თავისუფალი ხალხისათვის. კონტრრევოლუციური ფაშისტური ბანდა, ცდილობდა და დაენგრია კოლმეურნეობები და მრეწველობის გიგანტები. მაგრამ ეს გარეწრები ანგარიშში მოსტყუებულნი დნენ. სახელოვანი შინსახკომის ფხიზელმა გუშაგებმა მათ დანაშაულზე წაასწრეს. ქვეწარმავალნი, რომლებიც თავიანთი გესლით სწაულავდნენ ჰაერს, — გაისრისნენ.

— დაე, იცოდეს ყველამ — აცხადებს სტახანოველი დავით ეუშიძვი, — რომ ვინც შეიძლება ხელი აღმართოს ბედნიერი ქვეყნის მშრომელი მასების წინააღმდეგ, ვინც შეეცდება ოქტომბრის დიად მოპოვართა ხელყოფას, იმ ადამიანთა ხელჰყოფას, რომელთა სიცოცხლე ყველაზე ძვირფასია მსოფლიოს პროლეტარიატისათვის, ის ულმობელად გაისრისება. მუშათა კლასის დიქტატურის რკინის ქუსლით.

დემნა შენგელაია.

○

საბჭოთა აჭარა, დაჩაგრული დამცირებული ცარიზმისა და მენშევიკების ბატონობის დროს, აყვავდა და გაიფურჩქნა ლენინ-სტალინის პარტიის ხელმძღვანელობით. ხალხის მტრები, საზიზღარი დივერსანტები ჯაშუშები და მოღალატეები — ზ. ლორთქიფანიძე, ჯ. ქიქავა, გ. რამიშვილი, გ. ლაღიძე და მათი დამჭერები ამაოდ ცდილობდნენ წაერთმიათ მშრომელი აჭარისათვის მისი მიღწევები და აღედგინათ შავბნელი წარსული. ხალხმა ღირსეული სასჯელი მიუსაჯა თავის მტრებს და **ჩვენ, საბჭოთა მწერლები, აღსავსენი ზიზღითა და აღშფოთებით მოვალატეებისადმი, აღფრთოვანებით ვესალმებით სამართლიან განაჩენს, რათა სამუდამოდ მოსპობილ იქნას ხალხის დაუძინებელი მტრები — ტროცკისტი გარეწრები, რომელნიც ვერაფერს დააკლებენ ჩვენს ბედნიერ შემოქმედებითს ცხოვრებას, დიდი სტალინის გენიით აღორძინებულს.**

ვალერიან გაფრინდაშვილი

○

ამ რამდენიმე დღეში ჩვენს წინაშე გადაიშალა საზიზღარ ჯაშუშთა და დივერსანტთა საქმიანობის ამაზრზენი სურათი. სამშობლოს გამყიდველები — ზ. ლორთქიფანიძე, გ. ლაღიძე, გ. რამიშვილი და სხვები გადმოშარავებულ იქმნენ და წარდგნენ ხალხის სამსჯავროს წინაშე. სასამართლომ გამოხატა ხალხის ნება-სურვილი, და ყოველი ჩვენგანი უდიდესი კმაყოფილებით და სიხარულით ხელს აწერს უზენაესი სასამართლოს მიერ გამოტანილ განაჩენს. ეს განაჩენი დაწერილია საბჭოთა კავშირში შემავალი ყველა ხალხების მიერ და გამომხატველია ხალხის ნებაყოფისა და მისი სურვილისა.

დაე, აღიგვონ საზიზღარი განცემლები და მალე გაიწმინდოს საყვარელი საბჭოთა სამშობლო შხამ-ანჭვარმავალთაგან.

სიმონ ჩიქოვანი

○

საბჭოთა აჭარის მშრომელნი ერთსულოვნად იწონებენ სასამართლოს განაჩენს

ჩვენ კიდევ უფრო მჭიდროდ დავიკრავთ რიგებს ჩვენი ბედნიერი ცხოვრების დამცველ ლენინ-სტალინის პარტიის გარშემო!

ხალხის მტრებს — ფაშისტ ცოფიან ძაღლებს — სასტიკი სასჯელი!

ბათუმი, 30 სექტემბერი. (ტელეფონით). ბათუმის ოპერის თეატრის დიდ დარბაზში შეიკრიბა ათასობით მშრომელი. ისინი მოვიდნენ ბათუმის ნავსადგურის, ჩაის ფაბრიკის, ციტრუსების ტრესტის, ბათუმის ელექტრომამუშავებელი ქარხნის, ბათუმის ტრამვაის, ბათუმის ტრანსპორტის, ბათუმის ტორგის, ბათუმის ფინანსების, ბათუმის ქალაქის საბჭოს, ბათუმის ოლქის სასოფლო-სამეურნეო სამმართველოს, ბათუმის ოლქის ფინანსების, ბათუმის ოლქის ტორგის, ბათუმის ოლქის ზოოტექნიკური

გ ა ნ ა ჩ ე ნ ი

აჭარის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სახელით აჭარის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს სპეციალურმა შემადგენლობამ

აჭარის ასსრ უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის რეჯებ ჯინჭარაძის თავმჯდომარეობით, წევრების იუსუფ კორძაიას და ვლადიმერ ჩიტაიას შემადგენლობით და ლევან ჩიჩუას მდივნობით

სახელმწიფო ბრალმდებლის, აჭარის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის პროკურორის ამხ. იპოლიტე კაპანაძის, საზოგადოებრივი ბრალმდებლების გოფუზ ცეცხლაძის, ხუსია დუმბაძის და აჭარის ავტონომიური ასსრ დამცველთა კოლეგიის წევრების ამხ. კაშიას, მამალაძის, ტურძელაძის და გუბაშვილის მონაწილეობით 1937 წელს 24—28 სექტემბერს ქალ. ბათუმში ღია სხდომაზე განიხილა საქმე ბრალდებისა გამო:

1. ზექერია დურსუნის-ძე ლორთქიფანიძის, დაბადებული 1892 წელს სოფელ მოფრინეთში, ხულოს რაიონში, დაბალი განათლებით, პასუხისგებაში არ ყოფილა, საკ. კ. პ. (ბ) ყოფილი წევრი 1927 წლიდან, სსრ კავშირის მოქალაქე, დაპატიმრებამდე აჭარის ასსრ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე.

2. ჯემალ მუხამედის-ძე ქიქავას, დაბადებული 1895 წელს, ქ. ბათუმის მცხოვრები, საკ. კ. პ. (ბ) ყოფილი კანდიდატი 1931 წლიდან, ცოლშვილიანი, საშუალო განათლების, პასუხისგებაში არ ყოფილა, საკ. კ. პ. (ბ) ყოფილი წევრი 1931 წლიდან, ახალგაზრდა მარქსისტთა კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის ყოფილი წევრი 1919-1923 წლამდე, პასუხისგებაში ნამყოფი კონტრრევოლუციური მოღვაწეობისათვის 1922 წელს, დაპატიმრებამდე აჭარის ასს რესპუბლიკის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარი.

3. გიორგი ერასტის-ძე რამიშვილს, დაბადებული 1888 წელს, ჩოხატაურის რაიონის სოფელ დიდ ვანში, საკ. კ. პ. (ბ) ყოფილი წევრი 1917 წლიდან, ცოლშვილიანი, საშუალო განათლებით, აჭარის ცაკის თავმჯდომარის ყოფილი მოადგილე, საბჭოთა კავშირის მოქალაქე, დაპატიმრებამდე საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის მუშაკთა დეპუტატების აჭარავაჭრობის მმართველ ჯემალ მუხამედის-ძე ქიქავასი, ამ საქმეზე ბრალდებულნი—აჭარის იუსტიციის ყოფილი სახალხო კომისარი და სოფ. თოფალღოღლების კოლმეურნეობის გამგეობის ყოფილი თავმჯდომარე ხასან ხალიფის-ძე ჩალ-ოღლი, აჭარის სასოფლო - სამეურნეო ბანკის ყოფილი მმართველი ქალაქ ბათუმში, საბჭოთა კავშირის მოქალაქე, ცოლშვილიანი, უმაღლესი განათლებით, იურისტი, 1904 წლიდან სოციალისტ-ფედერალისტების პარტიის წევრი, 1921-22 და 24 წლებში პასუხისგებაში ნამყოფი კონტრრევოლუციური მოღვაწეობისათვის, დაპატიმრებამდე აჭარის ასსრ დამცველთა კოლეგიის წევრი.

6. ქიაზიმ ხასანის-ძე ბასილაძის, დაბადებული 1903 წელს ქედის რაიონის სოფ. ქედაში, მცხოვრები ქალაქ ბათუმში, საბჭოთა კავშირის მოქალაქე, საკ. კ. პ. (ბ) ყოფილი წევრი 1926 წლიდან, ცოლშვილიანი, საშუალო განათლებით, დაპატიმრებამდე აჭარის სასოფლო-სამეურნეო ბანკის მმართველი.

7. სულეიმან უსუფის-ძე ბეჟანიძის, დაბადებული 1909 წელს ხულოს რაიონის სოფ. მოფრინეთში, საბჭოთა კავშირის მოქალაქე, საშუალო განათლებით, ცოლშვილიანი, პასუხისგებაში არ ყოფილა, საკ. კ. პ. (ბ) ყოფ. წევრი 1931 წლიდან, დაპატიმრებამდე ხულოს რაიონის მოადგილე.

8. ხასან უსუფის-ძე ძნელაძის, დაბადებული 1905 წელს ბათუმის რაიონის სოფ. ორთაბათუმში, საბჭოთა კავშირის მოქალაქე, საშუალო განათლებით, პასუხისგებაში არ ყოფილა, საკ. კ. პ. (ბ) ყოფილი წევრი 1929 წლიდან, ცოლშვილიანი, დაპატიმრებამდე საქ. კ. პ. (ბ) ქობულეთის რაიკომის მდივნის მოადგილე.

9. ხასან ხალიფის-ძე ჩალ-ოღლი, დაბადებული 1892 წელს ხულოს რაიონში, ბათუმის რაიონის სოფელ თოფალოღლების მცხოვრები, აჭარის ასსრ იუსტიციის სახალხო კომისარი 1925 წლამდე, დაბალი განათლებით, ცოლშვილიანი, სსრ კავშირის მოქალაქე, უპარტიო, დაპატიმრებამდე სოფ. თოფალოღლების კოლმეურნეობის გამგეობის თავმჯდომარე.

10. ოსმან რეჯების-ძე რომანაძის, დაბადებული 1904 წელს ქობულეთის რაიონის სოფელ წყავროკობში, სსრ კავშირის მოქალაქე, დაბალი განათლების, ცოლშვილიანი, საკ. კ. პ. (ბ) ყოფ. წევრი 1932 წლიდან, პასუხისგებაში არ ყოფილა, დაპატიმრებამდე სოფ. წყავროკის ეჟოვის სახელობის კოლმეურნეობის გამგეობის თავმჯდომარე.

11. ოსმან თერჯანის-ძე ვანაძის, დაბადებული 1911 წელს ხულოს რაიონის. სოფელ ვანაძეებში, სსრ კავშირის მოქალაქე, დაბალი განათლებით, ცოლშვილიანი, ალკ ყოფილი წევრი 1930 წლიდან. დაპატიმრებამდე სოფელ ვანაძეების კოლმეურნეობის გამგეობის თავმჯდომარე.

დანაშაულზე, რაც გათვალისწინებულია საქ. საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 58-1-ა, 58-2, 58-6, 58-8, 58-9 და 58-11 მუხლებში.

წინასწარი და სასამართლოს ძიებით სასამართლო დადასტურებულად სთვლის, რომ ამ საქმეზე ბრალდებული აჭარის ცაკის ყოფილი თავმჯდომარე ზექერია დურსუნის-ძე ლორთქიფანიძე ჯერ კიდევ 1928 წელს ჯაშუშური მიზნით დაკავშირდა უცხოეთის ერთერთ კაპიტალისტურ სახელმწიფოს დაზვერვის წარმომადგენელთან, მასვე სხვადასხვა დროს ჯაშუშური მიზნით დაუკავშირა აჭარის კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის წევრები, ამ საქმეზე ბრალდებულნი ჯემალ ქიქავა და ქიაზიმ ბასილაძე, რომლებიც სისტემატურად საიდუმლოდ ხვდებოდნენ აღნიშნულ უცხო სახელმწიფოს დაზვერვის წარმომადგენელს, ღებულობდნენ მისგან კონტრრევოლუციურ დავალებებს და აწვდიდნენ მას საიდუმლო ცნობებს საბჭოთა კავშირის პოლიტიკურ - ეკონომიური და სამხედრო ძალიერების შესახებ, მისივე დავალებით აწყობდნენ სააჯანყებო ჯგუფებს, რისთვისაც სხვადასხვა დროს ღებულობდნენ მსხვილ თანხებს ოქროთი, ვალუტით და საბჭოთა ფულის ნიშნებით. ბრალდებულმა ზექერია ლორთქიფანიძემ უცხოეთის ერთერთი სახელმწიფოს დაზვერვისა, საქართველოს ტროცკისტებისა და შემაჯგუფებისაგან მიღებულ მითითებათა საფუძველზე სახალხო მეურნეობაში ძირგამომთხრელი მავნებლური მუშაობის ჩატარება დაავალა მის მიერ კონტრრევოლუციურ მუშაობაში აღრევე ჩაბმულ პირებს, კერძოდ სულეიმან ბეჟანიძეს, ნური გამრეკელიძეს და. სედ გვარელ-ოღლის ხულოს რაიონში, ქიაზიმ ბასილაძეს და ზექერია ბერიძეს ქედის რაიონში, ოსმან მოწყობილს და ხასან ძნელაძეს ქობულეთის რაიონში, რომლებსაც საერთო ხელმძღვანელობას მისივე დავალებით უწევდა ამავე საქმეზე ბრალდებული, აჭარის ყოფილი მიწსახკომი ილიას მეგრელიძე, რომელიც ლორთქიფანიძემ და გიორგი რამიშვილმა ჩააბეს კონტრრევოლუციურ ორგანიზაციაში და ამავე მიზნით დაუკავშირეს საქართველოს ყოფილ მიწსახკომს, ხალხის მტერს მალვა მათიკაშვილს, რათა მშრომელ გლეხობის თვალში სახელი გაეტეხათ საკოლმეურნეო მშენებლობისათვის და გამოეწვიათ უკმაყოფილება მოსახლეობაში. 1936-37 წელს ზექერია ლორთქიფანიძის უშუალო მითითებითა და ხელმძღვანელობით ხულოს რაიონში ყოველგვარი წინასწარი მოსამზადებელი მუშაობის ჩაუტარებლად, ადმინისტრატიული წესით, სასოფლო-სამეურნეო არტელის სტალინური წესდების უხეში დარღვევით, არსებულ „ტოზებიდან“ ჩამოაყალიბეს 13 სასოფლო-სამეურნეო არტელი, რომლებიდანაც 8 მთლიანად დაიშალა. იყენებდნენ რა თავიანთ თანამდებობრივ მდგომარეობას კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის წევრები, მათ შორის ზექერია ლორთქიფანიძეც, სახალხო მეურნეობის სხვადასხვა დარგში ხულმძღვანელებად ნიშნავდნენ კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის საიმედო და აქტიურ წევრებს. ასე მოიქცნენ, მაგალითად, ხულოს რაიონში, სადაც ახლად ჩამოყალიბებული არტელების თავმჯდომარეებად დანიშნეს კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის საიმედო წევრები—ბრალდებული ოსმან ვანაძე, ყადირ ხოზრევახიძე და სხვები. ამრიგად აჭარის ყველა რაიონებში და ქალაქ ბათუმში წინასწარ შერჩეულ ადგილებზე განაწილებული იყვნენ კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის წევრები, რომელთა მეშვეობით ბრალდებულებმა ზექერია ლორთქიფანიძემ და გიორგი რამიშვილმა დასახელებულ კონტრრევოლუციურ ორგანიზაციაში ჩააბეს ყოფილი ბეგები, აღალარები, ხოჯები, კულაკები და ანტისაბჭოთა პარტიების ყოფილი წევრები, რომლებსაც რაზმავდნენ სააჯანყებო ჯგუფებად და მათივე მეშვეობით ეწეოდნენ ძირგამომთხრელ მავნებლურ მუშაობას აჭარის სოფლის მეურნეობის წამყვანი კულტურების—ციტრუსების, ჩაის, თამბაქოს, მებაღეობა - მებოსტნეობის და მესაქონლეობის დარგში. მავნებლობა ჩაის და ციტრუსოვანი კულტურების დარგში ტარდებოდა ჩაის პლანტაციებზე ციტრუსოვანი ხეების მჭიდრო და ხშირი დარგვით, ციტრუსოვანი ნარგავების არაბარისხოვანი წამლობით, შეთესვინასის ძირების დაჭრით, სასუქის შეუტანლობით, ზერელე ხვნით და ციტრუსების ნერგების გამოზამთრების ჩაშლით. სალებაურის, ახალშენის და ჩაქვის საბჭოთა მეურნეობებში მავნებლობის მიზნით ციტრუსოვანი ხეები დარგეს მჭიდროდ — ჰექტარზე 65-100 ძირის ნაცვლად 400 და მეტი. ამ მავნებლური ღონისძიებით კონტრრევოლუციური ორგანიზაცია შეეცადა ციტრუსოვანი პლანტაციების დაღუპვას, რის თავიდან ასაცილებლად ხსენებულ მეურნეობებს ამჟამად უხდებათ ხელახლა გადარგვა 13.000 ძირი ციტრუსოვანებისა, კოლმეურნეობა „წითელი ოქტომბერში“ (ხულოს რ-ში) წყლობის შედეგად დაიღუპა 700 ძირი ციტრუსოვანი, ბუდნების გაფართოვების დროს ციტრუსოვან ხეებს ფესვები დააჭრეს, რითაც დასუსტეს ისინი და დაღუპვის კარამდე მიიყვანეს, ციტრუსოვანი ნერგების გამოზამთრების ჩაშლით ურეზის სანერგეში გაჰყინეს და დაღუპეს 60.000 ძირი ციტრუსი. ჩაის კულტურის დარგში მავნებლობას ატარებდნენ პლანტაციების ხელოვნურად დაავადებით, ჩაის ბუჩქების არასწორი შეკრეჭით და გაფორმებით, პლანტაციების ზერელე დაბარვით და არა თავის დროზე გაწვენდით სარეველა ბალახებისაგან. მარქსისა და ენგელსის სახელობის კოლმეურნეობებში და კოლმეურნეობა „მუშა და გლეხში“ ჩაის პლანტაციები 20 ჰექტარ ფართობზე 20-25 სანტიმეტრის მაგივრად დაბადარეს 10 სანტიმეტრის სიღრმეზე, 15 ჰექტარზე ჩაის ბუჩქი მავნებლურად გააფორმეს, 10 ჰექტარზე დაავადებეს ჩაის მოკრეფა, ჩაის ბუჩქებს ხშირად დაუკრეფავს სტოვებდნენ, რის შედეგად სახელმწიფოს დაკარგეს 40 ტონა ჩაის ფოთოლი. ბრალდებულ ხასან ძნელაძის დავალებით ეჟოვის სახელობის კოლმეურნეობის გამგეობის თავმჯდომარე ჩაის ბუჩქების შეკრეჭა-გაფორმებისას აჭრიდა იმ ფოთლებს, რომლების მოჭრაც ზიანს აყენებდა ახალ ვეგეტაციას. მეთამბაქოობაში მავნებლობას ატარებდნენ თამბაქოს კულტურისათვის უვარგისი მიწის გამოყოფით, უვარგისი თესლის მიწოდებით, თამბაქოს ხშირი დარგვით და დარგვის არარაციონალური გეგმის დაწესებით. საშრობების და საწყობების მშენებლობის ხაზით 1935 წელს მთელ აჭარაში თამბაქოს გეგმა მოცემული იყო 600 ჰექტარზე. ზექერია ლორთქიფანიძემ, მავნებლური მიზნით, რომ გლეხობას თამბაქოსთვის ვერ მიეცა და მისი გაფუჭებით გამოეწვია ზარალი და უკმაყოფილება, 1937 წელს გეგმა 600-დან 1.000 ჰექტარამდე გაადიდა. გადიდებული გეგმა სინამდვილეში ათვისებული ვერ იქნა, რამაც კოლმეურნეობებს საგრძნობი ზარალი მიაყენა. თესლის განაწილებაში მავნებლობა გაატარეს მეთამბაქოეებისათვის ისეთი ჯიშის თესლის მიცემით, რომელიც ადგილობრივი კლიმატური პირობებისა და გამოყოფილი ნიადაგის ხარისხის გამო ცუდ მოსავალს იძლეოდა. ქედის და ხულოს რაიონში საჭირო სამსუნის ჯიშის თესლის ნაცვლად მეთამბაქოეებს მიაწოდეს ტრაპიზონის, დიტბეკის და სრულიად უცხო ჯიშის თესლი, რომელიც ხელოვნურად დაავადებული იყო. თამბაქოს საშრობების და სახმობების მშენებლობას სტანდარტის მიხედვით არ აწარმოებდნენ. ეს მდგომარეობა ხელს უშლიდა გაშრობას და თამბაქოს ხარისხს უკარგავდა. მეცხოველეობაში პირუტყვის სულადობის შემცირების მიზნით მავნებლობა განახორციელეს პირუტყვის ცუდი მოვლით, საჯიმე და ნამატი პირუტყვის გამოზრდის გეგმის ჩაშლით, ვეტერინარული მომსახურების ჩაშლით, კოლმეურნეობებში მუშა-საჭონლის განაივებით, სარძეო ფერმების დანგრევით, საკვების ბაზის ჩაშლით. 1936 წელს ბათუმიდან ხულოში გაგზავნილი 50 სული ჯიშიანი მოზვრიდან ცუდი მოვლის გამო უმრავლესობა დაიხოცა. ანალოგიურ მოვლენას ადგილი ჰქონდა აჭარის სხვა რაიონებშიც, რის შედეგად დაიხოცა 140 ჯიშიანი ბუღა. ხულოს რაიონის საჯიმე ფერმიდან დაავადებული ძროხები მკურნალობის ნაცვლად გადასცეს სოფელ დიოკნისის კოლმეურნეობას, სადაც ისინი დაიღუპნენ. სუსტი ვეტმომსახურებით, არა თავის დროზე აცრით, დაგრილების კამპანიის ჩაშლით, საკოლმეურნეო ფერმებში პროდუქტიული საჯიმე პირუტყვისათვის საკვების ნორმის შემცირებით და ზოოტექნიკური კადრების მომზადების ჩაშლით კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის ხელმძღვანელებმა რაიონში მესაქონლეობა გაანადგურებამდე მიიყვანეს. კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის ხელმძღვანელობა რაიონში: ბრალდებული ბეჟანიძე, ნური გამრეკელიძე, თურქოშვილი და დავით ძნელაძე აძლევდნენ ყალბ მოწმობებს მუშა-საჭონლის, როგორც უვარგისის, დაკლის შესახებ, რის შედეგადაც ხულოს რაიონის სოფელ დიდაჭარის, ვანაძეების და გურთის კოლმეურნეობებში გაანიავეს 180 სული ჯანსაღი მუშა-საჭონელი, ხოლო დანარჩენი გამწყვდა ძალის რემონტი არ ჩაატარეს. 1936 წელს ხულოს რაიონში ხულოს რაიონმსკომის ყოფილმა თავმჯდომარემ სულეიმან ბეჟანიძემ მოზარდი საჭონლის კონტრაქტაცია ჩაშალა, რის შედეგად სოფ. დიდაჭარის და ხულოს კოლმეურნეობების მესაქონლეობის ფერმებს დააკლდათ 400 საფურე დეკეული. ხელოვნურად იწვევდნენ საკვები ბაზის შემცირებას საზაფხულო საძოვრების გადატვირთვით, დასილოსების გაფუჭებით, ხულოს რაიონის დიდაჭარის, ღორჯომის და ვანაძეების კოლმეურნეობებში ჰაერის შეშვებით და დაუტკეპნელობით მავნებლურად დაალპეს 230 ტონა დასილოსებული საკვები. მევეტნახეობა-მებაღეობის დარგში ჩატარებული მავნებლობის შედეგად, ცუდი დამუშავებით და შეწამლვით ნამყენი ვენახი სანახევროდ გაანადგურეს, ხოლო 1936 წელს შემოტანილი 1.500 ძირი ხეხილის ნერგი, თითო 2 მან. ღირებული, გაახმეს და ისე გაუნაწილეს კოლმეურნეობებს, რომლებმაც ღირებულება იზარალეს, რადგან ფული წინასწარ ჰქონდათ გადახდილი, და უშედეგო შრომა გასწიეს. მემინდვრეობის დარგში მავნებლობას ეწეოდნენ სათესლე ფონდის განაივება-გაფუჭებით, ზერელე ხვნითა და ნიადაგის ცუდი დამუშავებით. ამ საქმეზე ბრალდებულმა ოსმან რომანაძემ 1936 წელს ეკონომიური ბეგრავდნენ შრომის ბეგარით, ართმევდნენ ნათესების მორწყვისა და ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყეებით სარგებლობის საშუალებას, ბიუროკრატიულად ეპყრობოდნენ მათ საჩივრებსა და განცხადებებს.

საგადასახადო პოლიტიკის დარგში მავნებლობას ხელმძღვანელობდა კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის კომიტეტის წევრი, ამჟამად გამომძიების ქვეშ მყოფი აჭარის ყოფილი ფინსახკომი სულეიმან ზაქარიაძე. კულაკური მეურნეობის განვითარებისათვის ხელისშეწყობის მიზნით ერთპიროვნულ მეურნეებს უფრო ნაკლებ ბეგრავდნენ, ვიდრე კოლმეურნეებს. 1936 წელს ამას ადგილი ჰქონდა, მაგალითად, ხულოს რაიონის უჩამბის სასოფლო საბჭოში, სადაც ბრალდებულ ზექერია ლორთქიფანიძის დავალებით დაბეგვრა ჩაატარა კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის აქტიურმა წევრმა, უჩამბის სოფსაბჭოს ყოფილმა თავმჯდომარემ სულეიმან ბერიძემ. 1937 წლის დასაწყისში ბრალდებულმა ზექერია ლორთქიფანიძემ, თავისი სიმამრის, კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის აქტიური წევრის, კულაკ ოსმან-აღა დავითაძის მოთხოვნით, სოფ. ჯაგნიძეების გლეხებს აუკრძალა გაყყვანათ სარწყავი არხი, რომელსაც უნდა მოერწყო 100 ჰექტარი სათესი ფართობი. სოფ. თოფალოღლების კოლმეურნეობის სოფ. თავმჯდომარემ, ამ საქმეზე ბრალდებულმა ხასან ხალიფის-ძე ჩალ-ოღლიმ, ისარგებლა რა თავისი მდგომარეობით, კოლმეურნეობაში შეიყვანა კულაკები და ჩაბა ისინი ძირგამომთხრელ მუშაობაში.

ამრიგად, აჭარის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს სპეციალური შემადგენლობა დადასტურებულად სთვლის შემდეგს:

1. ზექერია დურსუნის-ძე ლორთქიფანიძეს ბრალი ედება იმაში, რომ 1933 წელს ჩამოაყალიბა და დაპატიმრების დღემდე ხელმძღვანელობდა აჭარის კონტრრევოლუციურ საჯაჯანყებო ტერორისტულ-დივერსიულ ორგანიზაციას, რომელიც მიზნად ისახავდა საბჭოთა ხელისუფლების დამხობას, აჭარაში კაპიტალიზმის რესტავრაციას და აჭარის ჩამოშორებას საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირისაგან, იყო მავნებლობის ერთერთი ხელმძღვანელი მრეწველობასა და სოფლის მეურნეობაში, ჰქონდა ჯაშუშური კავშირი უცხოეთის ერთერთ კაპიტალისტურ სახელმწიფოს დაზვერვასთან, ე. ი. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 58-1-ა, 58-2, 58-6, 58-8, 58-9 და 58-11 მუხლებით გათვალისწინებულ დანაშაულში.

2. ჯემალ მახმუდის-ძე ქიქავას ბრალი ედება იმაში, რომ იყო ერთერთი ორგანიზატორი და მონაწილე კონტრრევოლუციური ჯაშუშური საჯაჯანყებო ორგანიზაციისა, რომელიც მიზნად ისახავდა საბჭოთა ხელისუფლების დამხობას, აჭარაში კაპიტალიზმის რესტავრაციას და აჭარის ჩამოშორებას საბჭოთა კავშირისაგან, 1933 წლიდან დაპატიმრებამდე მჭიდრო კავშირი ჰქონდა უცხოეთის ერთერთი კაპიტალისტური სახელმწიფოს დაზვერვასთან და ეწეოდა ჯაშუშურ მუშაობას, იყო ერთერთი ხელმძღვანელი მავნებლობისა აჭარის სახალხო მეურნეობაში და უშუალოდ ატარებდა მავნებლობას სახელმწიფო ვაჭრობაში, ე. ი. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 58-1-ა, 58-2, 58-6, 58-8, 58-9 და 58-11 მუხლებით გათვალისწინებულ დანაშაულში.

3. გიორგი ერასტის-ძე რამიშვილს ბრალი ედება იმაში, რომ იყო ერთერთი ორგანიზატორი და მონაწილე კონტრრევოლუციური ტერორისტული ორგანიზაციისა, რომელმაც 1934 წლის პირველ დეკემბერს განახორციელა საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ცაკის პრეზიდიუმის წევრის ამხანაგ კიროვის მუხანათური მკვლელობა და შემდგომ (1934-37) წლებში ამზადებდა ტერორისტულ აქტებს პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელთა წინააღმდეგ, 1934 წლიდან მეთაურობდა და ხელმძღვანელობდა კონტრრევოლუციურ ტროცკისტულ ორგანიზაციას აჭარაში, ამზადებდა ტერორისტულ აქტს საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მდივნის ამხანაგ ლავრენტი ბერიას წინააღმდეგ, 1935 წლიდან უშუალო კავშირი ჰქონდა აჭარის კონტრრევოლუციურ ჯაშუშურ საჯაჯანყებო ორგანიზაციასთან, რომელიც მიზნად ისახავდა აჭარაში საბჭოთა ხელისუფლების დამხობას და კაპიტალიზმის აღდგენას და აჭარის ჩამოშორებას საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირისაგან, ამავე დროს იყო აქტიური წევრი და მონაწილე კონტრრევოლუციური ტროცკისტული ორგანიზაციისა, რომელმაც 1934 წლის 1 დეკემბერს განახორციელა საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ცაკის წევრის ამხ. კიროვის ვერაგული მკვლელობა და შემდგომ (1934-37) წლებში ამზადებდა ტერორისტულ აქტებს პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელთა წინააღმდეგ, 1934 წლიდან მეთაურობდა და ხელმძღვანელობდა მავნებლობას აჭარის სასოფლო მეურნეობაში, სუბტროპიკულ და ტექნიკურ კულტურათა და მეცხოველეობის განვითარების ჩაშლას, კოლმეურნეობათათვის ზიანის მიყენებას. მათი დაშლის მიზნით, 1936 წელს შეადგინა და ზექერია ლორთქიფანიძის მეშვეობით უცხოეთის ერთერთ კაპიტალისტური სახელმწიფოს დაზვერვას გადასცა ჯაშუშური ცნობები, ე. ი. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 58-1-ა, 58-2, 58-6, 58-8, 58-9 და 58-11 მუხლებით გათვალისწინებულ დანაშაულში.

4. ილიას ისმაილის-ძე მეგრელიძეს ბრალი ედება იმაში, რომ 1936 წლიდან იყო ერთერთი აქტიური წევრი აჭარის მავნებლურ - დივერსიულ-კონტრრევოლუციურ - ჯაშუშურ-საჯაჯანყებო ორგანიზაციისა, რომელიც მიზნად ისახავდა აჭარაში საბჭოთა ხელისუფლების დამხობასა და კაპიტალიზმის აღდგენას და აჭარის ჩამოშორებას საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირისაგან, ამავე დროს იყო აქტიური წევრი და მონაწილე კონტრრევოლუციური ტროცკისტული ორგანიზაციისა, რომელმაც 1934 წლის 1 დეკემბერს განახორციელა საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ცაკის წევრის ამხ. კიროვის ვერაგული მკვლელობა და შემდგომ (1934-37) წლებში ამზადებდა ტერორისტულ აქტებს პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელთა წინააღმდეგ, 1934 წლიდან მეთაურობდა და ხელმძღვანელობდა მავნებლობას აჭარის სასოფლო მეურნეობაში, სუბტროპიკულ და ტექნიკურ კულტურათა და მეცხოველეობის განვითარების ჩაშლას, კოლმეურნეობათათვის ზიანის მიყენებას. მათი დაშლის მიზნით, 1936 წელს შეადგინა და ზექერია ლორთქიფანიძის მეშვეობით უცხოეთის ერთერთ კაპიტალისტური სახელმწიფოს დაზვერვასთან და ეწეოდა ჯაშუშურ მუშაობას, იყო ერთერთი ხელმძღვანელი მავნებლობისა აჭარის სახალხო მეურნეობაში და უშუალოდ ატარებდა მავნებლობას სახელმწიფო ვაჭრობაში, ე. ი. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 58-1-ა, 58-2, 58-6, 58-8, 58-9 და 58-11 მუხლებით გათვალისწინებულ დანაშაულში.

5. გრიგოლ ერმალოზის-ძე ლაღიძეს ბრალი ედება იმაში, რომ 1935 წელს ქალაქ ბათუმში დააარსა და დაპატიმრებამდე ხელმძღვანელობდა კონტრრევოლუციურ - ფაშისტურ ორგანიზაციას, რომელიც მიზნად ისახავდა საბჭოთა ხელისუფლების დამხობას, შეიარაღებული აჯანყების გზით, 1936 წლის დასაწყისიდან კავშირი დაამყარა აჭარის კონტრრევოლუციურ - ფაშისტურ საჯაჯანყებო ორგანიზაციასთან, ამავე დროს იყო მონაწილე კონტრრევოლუციური ტროცკისტული ორგანიზაციისა, რომელმაც 1934 წლის 1 დეკემბერს განახორციელა საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ცაკის წევრის ამხ. კიროვის ვერაგული მკვლელობა და შემდგომ (1934-37) წლებში ამზადებდა ტერორისტულ აქტებს პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელთა წინააღმდეგ, 1934 წლიდან მეთაურობდა და ხელმძღვანელობდა მავნებლობას აჭარის სასოფლო მეურნეობაში, სუბტროპიკულ და ტექნიკურ კულტურათა და მეცხოველეობის განვითარების ჩაშლას, კოლმეურნეობათათვის ზიანის მიყენებას. მათი დაშლის მიზნით, 1936 წელს შეადგინა და ზექერია ლორთქიფანიძის მეშვეობით უცხოეთის ერთერთ კაპიტალისტური სახელმწიფოს დაზვერვასთან და ეწეოდა ჯაშუშურ მუშაობას, იყო ერთერთი ხელმძღვანელი მავნებლობისა აჭარის სახალხო მეურნეობაში და უშუალოდ ატარებდა მავნებლობას სახელმწიფო ვაჭრობაში, ე. ი. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 58-1-ა, 58-2, 58-6, 58-8, 58-9 და 58-11 მუხლებით გათვალისწინებულ დანაშაულში.

6. ქიაზიმ ხასანის-ძე ბასილაძეს ბრალი ედება იმაში, რომ 1933 წლიდან იყო აქტიური მონაწილე და ერთერთი ხელმძღვანელი აჭარის კონტრრევოლუციური დივერსიულ-ტერორისტულ - მავნებლურ-საჯაჯანყებო ორგანიზაციისა, რომელიც მიზნად ისახავდა აჭარაში საბჭოთა ხელისუფლების დამხობას და კაპიტალიზმის აღდგენას და აჭარის ჩამოშორებას საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირისაგან, ამავე დროს იყო აქტიური წევრი და მონაწილე კონტრრევოლუციური ტროცკისტული ორგანიზაციისა, რომელმაც 1934 წლის 1 დეკემბერს განახორციელა საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ცაკის წევრის ამხ. კიროვის ვერაგული მკვლელობა და შემდგომ (1934-37) წლებში ამზადებდა ტერორისტულ აქტებს პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელთა წინააღმდეგ, 1934 წლიდან მეთაურობდა და ხელმძღვანელობდა მავნებლობას აჭარის სასოფლო მეურნეობაში, სუბტროპიკულ და ტექნიკურ კულტურათა და მეცხოველეობის განვითარების ჩაშლას, კოლმეურნეობათათვის ზიანის მიყენებას. მათი დაშლის მიზნით, 1936 წელს შეადგინა და ზექერია ლორთქიფანიძის მეშვეობით უცხოეთის ერთერთ კაპიტალისტური სახელმწიფოს დაზვერვასთან და ეწეოდა ჯაშუშურ მუშაობას, იყო ერთერთი ხელმძღვანელი მავნებლობისა აჭარის სახალხო მეურნეობაში და უშუალოდ ატარებდა მავნებლობას სახელმწიფო ვაჭრობაში, ე. ი. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 58-1-ა, 58-2, 58-6, 58-8, 58-9 და 58-11 მუხლებით გათვალისწინებულ დანაშაულში.

7. სულეიმან უსუფის-ძე ბეჟანიძეს ბრალი ედება იმაში, რომ იყო აქ-

(დასასრული იხ. მე-3 გვ.)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

აჭარის კონტრრევოლუციური სააჯანყებო, ჯაშუშურ-ტერორისტული, დივერსიულ-მავნებლური ორგანიზაციის მონაწილეთა პროცესი

სახელმწიფო გრალდებელ ამხ. ი. კაპანაძის სიტყვა

ამხანაგო მოსამართლენო!

აჯანყების მომწყობი კონტრრევოლუციური ორგანიზაცია და მისი ხელმძღვანელი ცენტრი, იმყოფებოდა რა ბლოკში ყველა ჯურის კონტრრევოლუციურ ნაძირალებთან — ტროცკისტებთან, ფაშისტებთან, მენშევიკ-ესერებთან და დაკავშირებული იყო რა ერთერთი უცხო სახელმწიფოს დაზვერვასთან, მიზნად ისახავდა აჭარაში საბჭოთა ხელისუფლების დამხობას შეიარაღებული აჯანყების გზით, კაპიტალისტური წესწყობილების აღდგენას, ბეგების, აღალარებისა და ხოჯების ბატონობის დაბრუნებას, აჭარის მშრომელთა დამონებას და საბჭოთა აჭარის გადაქცევას ერთერთი კაპიტალისტური ქვეყნის კოლონიად.

ვიდრე შევუდგებოდე ბატონდე ბულთა მიერ ჩადენილ დანაშაულობათა და მათი დამამტკიცებელი საბუთების ანალიზს, საჭიროდ მიმაჩნია შეგეხო იმ მხარის წარსულს, რომელიც ამ საზიზღართა ხროვამ ვაჭრობის ობიექტად აირჩია.

მეფის ხელისუფლების ბატონობის დროს აჭარა წარმოადგენდა კოლონიას, რომელსაც უმცირება და სიღარიბე ახრჩობდა, მშრომელი გლეხობა განიცდიდა სასტიკ ყვლეფას, ჩაგვრასა და დამონებას მეფის მოხელეებისა და მათი მოკავშირე ბეგებისა, აღალარებისა და ხოჯებისაგან.

აჭარის ხალხი ისევე, როგორც სხვა დაჩაგრული და დამონებული ხალხები, არაერთხელ აჯანყებულა მეფის ხელისუფლებისა და მისი დამჭაშების — მემამულეებისა და კაპიტალისტების წინააღმდეგ.

1917 წელს აჭარა, მთელი საქართველო და ამიერ-კავკასია, კონტრრევოლუციის დროებითი გამარჯვების გამო, მოწყვეტილი აღმოჩნდნენ საბჭოთა რუსეთისაგან. მენშევიკების ხანმოკლე ბატონობის შემდეგ 1918 წელს აჭარა დაიპყრეს გერმანიისა და თურქეთის ჯარებმა. 1919 წლის დასაწყისში მენშევიკების — ხალხის ამ გათახსირებული მოღალატეების და გამყიდველების მოწვევით — აჭარას ინგლისი დაეპატრონა.

მენშევიკები მხეცური შოვინიზმის ორგანიზატორები იყვნენ. ისინი ერთმანეთის წინააღმდეგ აქეზებდნენ ამიერ-კავკასიის ერებს და ომის პოლიტიკას აწარმოებდნენ.

საქართველოს და აჭარის მშრომელი ხალხის დაუღალავმა გმირულმა ბრძოლებმა ბოლშევიკური პარტიის ხელმძღვანელობით თავისი ნაყოფი გამოიღო; საქართველოს მუშებმა და გლეხებმა რუსეთის მუშათა კლასისა და გმირული წითელი არმიის დახმარებით 1921 წელს დაამხვრია მენშევიკების ბატონობის ბორკილები და საბჭოთა ხელისუფლება დაამყარა.

დაიწყო აჭარის ხალხის ახალი ისტორია.

საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ მშრომელმა გლეხობამ მიიღო მემამულეებისა, ბეგებისა, კულაკებისა და სხვა ექსპლოატატორებისათვის ჩამორთმეული რამდენიმე ათასი ჰექტარი საუკეთესო მიწები. დაჩაგრულ-დამონებული ინდივიდუალური მეურნეობების ნაცვლად შეიქმნა კოლექტიური მეურნეობები. სწრაფად იზრდება კოლმეურნეთა შეძლებულობა.

აჭარის მშრომელებმა საქართველოს და მთელი საბჭოთა კავშირის მშრომელებთან ერთად ააშენეს სოციალისტური საზოგადოება, საბოლოოდ მოსპეს ადამიანის მიერ ადამიანის ექსპლოატაციის ყოველგვარი შესაძლებლობა, შეჰქმნეს ბედნიერი და შეძლებული ცხოვრება.

ლენინ-სტალინის პარტიის ნაციონალური პოლიტიკის ურყევად გატარების საფუძველზე საბჭოთა აჭარა აყვავდა და მოწინავე რესპუბლიკათა რიგებში ჩადგა.

გამოძიებამ დაადასტურა, რომ აჭარის კონტრრევოლუციური ორგანიზაცია დაარსდა 1933 წლის აგვისტო-სექტემბერში. თავისი ამოცანების განსახორციელებლად აჯანყების მომწყობმა კონტრრევოლუციურმა ორგანიზაციამ ფართოდ გაშალა მუშაობა: ერთის მხრით დაუკავშირდა ყოფილ კულაკებს, აღალარებს, მოლა-ხოჯებს, კომუნისტური პარტიიდან გაძევებულ და მასთან მიტმასნილ პირებს და სხვა ანტისაბჭოთა ელემენტებს, ხოლო მეორე მხრით კავშირი გაბა საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ აჭარიდან გაძევებულ და უცხო სახელმწიფოში შეხიზნულ ემიგრანტებთან.

„კონტრრევოლუციურ ორგანიზაციას, რომელსაც მე ვხელმძღვანელობდი, — ამბობს ბრალდებული ზექერია ლორთქიფანიძე, — კავშირი ჰქონდა აჭარელ ემიგრანტებთან, რომლებიც გაქცეული არიან აჭარიდან საბჭოთა ხელისუფლების დამკვიდრების შემდეგ, როგორიც არიან ბეგები ხიმშიაშვილები, ბიბან-ზადეები და ხოჯები, მოლა აქიფი გოგიბერიძე, მოლა ასვინი და სხვები, რომლებიც დახმარებას გვიწევდნენ კონტრრევოლუციურ მუშაობაში, ხოლო სამაგიეროდ მათ აღვუთქვით ჩამორთმეული ბინებისა და სხვა ქონების დაბრუნება“.

აქედან გასაგებია, რას ამბირებდნენ მშრომელი გლეხობის ხარჯზე მოლებისა და ხოჯების ეს მოსყიდული ოინები. აჯანყების მომწყობი კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის გაფორმების დღიდან მის წევრებს არ დაუკარგავთ არცერთი საათი თავიანთი საზიზღარი კონტრრევოლუციური საქმიანობის დროს. ისინი მუდამ, შინ და გარეთ, სამუშაოზე თუ მივლინებაში ყოფნის დროს ერთსა და იმავე საქმეს აკეთებდნენ — ცდილობდნენ თავის გარშემო შემოეკრიბათ საბჭოთა ხელისუფლებისადმი მტრულად განწყობილი ელემენტები და შეედგინათ მათგან შეიარაღებული ბანდები.

1935 წლის ბოლო რიცხვებიდან აჭარის კონტრრევოლუციურმა ორგანიზაციამ ზექერია ლორთქიფანიძის მეთაურობით გააჩაღა მუშაობა იმისათვის, რომ კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის გამცემლური საქმიანობა დაეკავშირებინა აჭარის ტერიტორიაზე მომჭმედ ყველა სხვა კონტრრევოლუციურ ტროცკისტულ ანტისაბჭოთა ორგანიზაციებთან.

გამოძიებით გამორკვეულია, რომ აჭარაში 1935 წლიდან მოქმედებდნენ კონტრრევოლუციური ტროცკისტულ - ტერორისტული და მავნებლური ჯგუფები ბრალდებულ გიორგი რამიშვილის მეთაურობით. ეს ჯგუფები ბათუმში ჩამოყალიბდნენ კონტრრევოლუციურ - ტროცკისტულ - მემარჯვენეთა ორგანიზაციის საქართველოს ცენტრის — ბუდუ მდივანის, მალაქია ტოროშელიძის, გერმანე მგალობლიშვილის და სხვათა უშუალო მითითებით და ხელმძღვანელობით.

ასე ჩამოყალიბდა და შეიქმნა აჭარაში კონტრრევოლუციურ - ტროცკისტული საჯანყებო ჯგუფი და მისი ბლოკი ყველა ჯურის კონტრრევოლუციური პარტიების ნამსხვრევებთან. ასეთი იყო მათი მიზნები და ამოცანები.

ახლა დავასახელოთ ის საშუალებები და გზები, რომლებიც აირჩია ბანდიტთა ამ ხროვამ თავისი მიზნების მისაღწევად.

კლასობრივმა მტრებმა კარგად იციან, რომ საზოგადოებრივი სოციალისტური საკუთრება საბჭოთა წყობილების წმინდათაწმინდაა, სამშობლოს სიმდიდრისა და ძლიერების, ყველა მშრომელთა კეთილდღეობის, ყველა მშრომელთა კულტურული, შეძლებული და ბედნიერი ცხოვრების ხელუხლებელი საფუძველია. ამიტომ ხალხის ამ დაუძინებელმა მტრებმა გაშალეს მავნებლური მუშაობა სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში.

1935 წელს აჭარის კონტრრევოლუციურ - ტროცკისტულმა ჯგუფმა საქართველოს კონტრრევოლუციური ცენტრისაგან და ერთერთი ბურჟუაზიული სახელმწიფოს დაზვერვის ორგანოსაგან მიიღო დირექტივა დაეწყო მავნებლური, ძირგამომთხრელი მუშაობა სახალხო მეურნეობაში. ამ დირექტივების განსახორციელებლად აჯანყების მომწყობმა ორგანიზაციამ შეიმუშავა სპეციალური გეგმა და გააჩაღა მავნებლური მუშაობა მრეწველობის, ჯანმრთელობის და განსაკუთრებით სოფლის მეურნეობის დარგში.

ხალხის მტრები კოლმეურნეობებიდან უკანონოდ რიცხავდნენ აქტიურ წევრებს და ამით ცდილობდნენ შემრომელთა თვალში სახელი გაეტეხათ კოლმეურნეობებისათვის. განზრახ აფერხებდნენ სტახანოვური მოძრაობის განვითარებას, და სიმულანტების, ზარმაცებისა და სხვა არამშრომელი ელემენტებისათვის ხელის შეწყობის გზით დალუპვისაკენ მიჰყავდათ კოლმეურნეობათა მშენებლობის საქმე. ისინი ანადგურებდნენ ჩაისა და ციტრუსოვანთა პლანტაციებს, ხოცავდნენ მუშა პირუტყვს, მავნებლობის მიზნით აჭუც მაცებდნენ კოლმეურნეთა საკარმიდამო ნაკვეთებს.

ეს გაცოფებული ჭიფაკები, საშიშობლოს უბოროტესი მტრები არ იმაყოფილებდნენ იმით, რომ მავნებლობას ეწეოდნენ სოფლის მეურნეობაში, რომ უცხო კაპიტალისტური ქვეყნის დაზვერვას აწვდიდნენ ჯაშუშურ ცნობებს. მათ განზრახული ჰქონდათ აეფეთქებინათ ფაბრიკა-ქარხნები, გზების მნიშვნელოვანი ობიექტები, მოეწამოთ ჩვენი საამური, სასიხარულო და ბედნიერი ცხოვრების შემომქმედი ადამიანები — ეს უძვირფასესი კაპიტალი.

ეს ცოფიანი მგლები ჰკლავდნენ საბჭოთა ადამიანებს არა მარტო ტყვიით, გალესილი ხანჯლით ან ყუმბარით, არამედ მომწამლავ ნივთიერებათა გამოყენებითაც.

ეს შხამიანი გველები იქამდე მივიდნენ, რომ ჩაიდინეს ისტორიაში გაუგონარი, ალმაშფოთებელი დანაშაული: ძუძუმწოვარ ბავშვებს, რომელთაც მოედო დაავადება, ნაცვლად იმისა, რომ დაუყოვნებლივ გაეჩაღებინათ ბრძოლა ეპიდემიის წინააღმდეგ, მოაკლეს დახმარება, ჩაშალეს ექიმთა ბრიგადების ადგილზე მივლინება, რის შედეგადაც დაავადება ერთი-ორად გაიზარდა და სიკვდილიანობის შემთხვევებმაც იმატა.

ასე, მაგალითად, ჯასულ წელს ჩაქვსა და სალიბაურში გავრცელდა წითელას ეპიდემია. იქ ექიმების დაგზავნა განზრახ ჩაშალეს. ამის შესახებ აქ უსირცხვილოდ იღაპარაკა ბანდიტთა ჯგუფის ერთერთმა წევრმა, ჯანმრთელობის ყოფილმა სახალხო კომისარმა ოსმან კონცელიძემ. თქვენ მოისმინეთ მისი განმარტება იმის შესახებ, რომ იქ, სადაც საჭირო იყო, ვთქვათ, შინაგანი ექიმი ჰგზავნიდნენ ყურის და თვალის ექიმებს, და პირიქით. ხულოს რაიონში 16 საექიმო პუნქტს მომსახურებას უწევდა მხოლოდ სამი ექიმი. ეს იმ დროს, როდესაც შტატით გათვალისწინებული ექიმები, რომლებიც ჯამაგირს ღებულობდნენ, ბათუმში დახეტიალობდნენ.

იყო შემთხვევა, როდესაც მავნებლობის მიზნით, ერთერთი აფთიაქიდან ნაცვლად სასწრაფო დახმარების წამლისა გაიცა ლილით შეფერილი უბრალო წყალი.

ასეთია მოკლედ ის დამანგრეველი მუშაობა, რომელიც ფაშიზმის ამ საზიზღარმა აგენტებმა გასწიეს.

საბჭოთა ხელისუფლებისა და საბჭოთა კავშირის თავდაცვითი ძლიერების შერყევის მიზნით კონტრრევოლუციური ორგანიზაცია სისტემატურად აგროვებდა თავისი წევრების მეშვეობით ჯაშუშურ ცნობებს, როგორც სამხედრო უწყების, ისე სახალხო მეურნეობის სხვა მნიშვნელოვანი დარგების შესახებ და აწვდიდა ერთერთი უცხო სახელმწიფოს დაზვერვას, რაშიაც ფულს ღებულობდა.

აჯანყების მოწყობასთან დაკავშირებით ეს არამზადები, ხალხის მტრები დივერსიულ აქტებსაც ამზადებდნენ. გამოძიებით დადასტურდა, რომ აჯანყების მომენტში უნდა ეფეთქებინათ რკინიგზის გვირაბი მწვანე კონცხზე. ასეთივე აქტები მზადდებოდა ცალკე ფაბრიკა ქარხნებში და გზებზე. რა თქმა უნდა, ასეთი ალმაშფოთებელი დივერსიული აქტები ადამიანთა დიდ მსხვერპლსაც გამოიწვევდა.

კონტრრევოლუციონერთა ეს ბანდა წარმოადგენს, ჩვენი საბელოვანი შინსახკომის ორგანოების მიერ გამომჟღავნებული და ლიკვიდირებული ტროცკისტულ-ზინოვიევური ცენტრის, საქართველოს შემარჯვენეთა კონტრრევოლუციური ცენტრის ადგილობრივ ბუდეს. ამიტომ მთელი ის პასუხისმგებლობა, რომელიც დაეკისრა მოღალატეთა ცენტრის წევრებს, უნდა დაეკისროს მთლიანად ამ ბანდასაც.

კონტრრევოლუციური ტროცკისტულ - ზინოვიევური ცენტრისა და ტროცკისტული პარაოილური ცენტრის უშუალო ხელმძღვანელობით მომზადდა და შესრულდა ტერორისტული აქტი პროლეტარიატის დიქტატურის განმტკიცებისათვის მებრძოლის, საბელოვანი კომუნისტური პარტიის მგზნებარე ტრიბუნის სერგეი მირონის-ძე კიროვის მიმართ. აჭარის კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის ამ გაცოფებულ ჭიფაკებსაც უნდა დაეკისროთ პასუხისმგებლობა ამ ალმაშფოთებელი დანაშაულისათვის.

გამოძიებით დადასტურდა. რომ კონტრრევოლუციური ჯაშუშური ორგანიზაცია ამზადებდა ტერორისტულ აქტს საქართველოს კომუნისტური პარტიის მებრძოლი ბელმძღვანელის, დიდი სტალინის ერთგული მოწაფის ამხ. ლავრენტი ბერიას მიმართ. არამზადა, ვის თავშიაც დაიბადა ეს შემაძრწუნებელი აზრი, უნდა აღიგვაოს პირისაგან მიწისა!

აი ის გზები და საშუალებები, რომლებსაც მიმართავდნენ ეს არამზადები თავიანთი საზიზღარი მიზნების განსახორციელებლად.

აჯანყების დაწყების მომენტში კონტრრევოლუციურ კომიტეტს უნდა გამოეშვა მოწოდება — პეტიცია, რითაც ეს უბადრუკნი მიმართავდნენ ბურჟუაზიულ სახელმწიფოებს მათი „დამოუკიდებელი“ მთავრობის ცნობის შესახებ.

როგორც გამოძიებით გამოირკვა, კონტრრევოლუციონერთა სალაყბო „მეჯლისი“ უნდა შემდგარიყო ყოფილი კულაკებისა, აღალარებისა, მოლებისა, ბეგებისა, ხალხის ამ საზიზღარი მტრების წარმომადგენელთაგან მემედ-ბეგ აბაშიძის თავმჯდომარეობით, ხოლო მინისტრთა პორტფელები ამ არამზადებს წინასწარ ჰქონდათ განაწილებული.

მოღალატენი ანგარიშში მოსტყუვდნენ. მათ დანაშაულზე წაასწრეს.

ჩვენი ქვეყანა, დიადი კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით, უძლეველი და ურყევია. არ არსებობს დედამიწაზე ისეთი ძალა, რომელსაც შეეძლოს საბჭოთა ხალხის ძლიერების შერყევა, რადგან ეს ძლიერება დამყარებულია მასების უსაზღვრო სიყვარულსა და ერთგულებაზე თავისი სოციალისტური სამშობლოსადმი, ლენინურ-სტალინური პარტიისადმი, დამყარებულია სახელოვანი მუშურ-გლეხური წითელი არმიის სიძლიერეზე. ჩვენი წითელი არმია ფხიზლად დგას საბჭოთა საზღვრების სადარაჯოზე, ჩვენი მშვიდობიანი ცხოვრების სადარაჯოზე და გაანადგურებს ყველას, ვინც გაბედავს ჩვენი საზღვრების ხელყოფას.

ჩვენი საბელოვანი წითელი არმია მთელს საბჭოთა ხალხთან ერთად ურყევად ანხორციელებს დიდი სტალინის მითითებას, რომ „ჩვენ არ გვინდა სხვისი მიწის არცერთი მტკაველი, მაგრამ ჩვენს მიწას, ჩვენი მიწის ერთ გოჯსაც არავის დავუთმობთ“.

საბელოვანი შინსახკომის ორგანოებმა, რომელსაც ხელმძღვანელობს დიდი სტალინის ერთგული მოწაფე, საბელოვანი ჩეკისტი ამხ. ნიკოლოზ ეჟოვი, გამომაშყლავნეს სხვა ჯაშუშებთან ერთად ჩვენწარმავალთა ეს სამგზის საზიზღარი ბანდაც. შინსახკომელთა ფხიზელ თვალს შეუმჩნეველი არ დარჩება ჩვენწარმავალთა არცერთი სორო. ისინი გამოაშკარავებენ ყველა მტერს, როგორადაც უნდა ინიღბებოდნენ ისინი, რადგან შინსახკომი ეყრდნობა მასებს, მათს სიფხიზლეს და შეგნებას, მათს უსაზღვრო სიყვარულსა და ერთგულებას სოციალისტური სამშობლოსადმი.

ვცნობ რა დამტკიცებულად საბრალდებო დასკვნით ამ ცოფიან ბელთა ხროვის მიმართ წარდგენილ ბრალდებას — სამშობლოს ღალატსა, შეიარაღებული აჯანყების მომზადებასა, ჯაშუშობასა, მავნებლობასა, დივერსიული და ტერორისტული აქტების მომზადებაში, — მოვითხოვ—თერთმეტსავე ბრალდებულს შეეფარდოს უმაღლესი სასჯელის უმაღლესი ზომა — დახვრეტა.

ბრალდებულთა საბოლოო სიტყვები

ზ. ლორთქიფანიძის საბოლოო სიტყვა

თავმჯდომარე საბოლოო სიტყვას აძლევს ზექერია ლორთქიფანიძეს.

ლორთქიფანიძე — სალაპარაკო თითქოს არაფერი დამრჩა, თავსავსებით დამნაშავედ ვცანი, ვაღიარე ყველაფერი... ვალდებულს ენა ებმის, სიტყვებს ვერ პოულობს.

ჩემი გამოძოლება არ შეიძლება. ვგრძნობ, რომ ყველასათვის საზიზღარი მოღალატე ვარ და სასჯელი ღირსი, მაგრამ გთხოვთ — ცოლ შვილიანი ვარ და როცა ჩემს შესახებ მსჯელობა გექნებათ... მაჩუქეთ სიცოცხლე.

გ. რამიშვილის საბოლოო სიტყვა

ოთხი დღის განმავლობაში ამ დარბაზში გადაიშალა შემაძრწუნებელ დანაშაულობათა საშინელი სურათი. ამ დანაშაულთა ჩადენაში მე პირველი ვიყავი და როცა მითხრეს — დამცველი აიყვანეო, მე უარი ვთქვი, რადგან ჩემი დაცვა შეუძლებელია.

არ მაქვს ცუდი წარსული, ხდობით მეპყრობოდა ხელისუფლება და როგორ ბოროტად გამოვიყენე ეს ნდობა? ხშირად, განსაკუთრებით ამ უკანასკნელ დღეებში, ვეკითხები ჩემს თავს: რა სჯობია ჩემთვის — სიკვდილი თუ სიცოცხლე? ვამბობ, რომ ყველასთვის საზიზღარ სიცოცხლეს სიკვდილი სჯობია (დარბაზიდან — მართალია), მაგრამ სიკვდილი სამარცხვინო ლაქით არ მინდა.

ვთხოვ სასამართლოს მაჩუქოს სიცოცხლე იმიტომ, რომ ის სისხლი, რომელიც ახლა უნდა დამედინოს, დაეღვარო სამშობლოს სადარაჯოზე და ამით მოვირეცხო სამარცხვინო ლაქა.

მშრომელთა ინტერესები თუ მოითხოვს ჩემისთანა გარეწარის სიკვდილს, მზად ვარ მშვიდად მივიღო ეს სასჯელი.

ჯ. ქიქავას საბოლოო სიტყვა

ჩემი დანაშაული ისე დიდია, რომ მიმძიმს. ეს მოსაზრება იყო, რომ უარი ვთქვი დამცველზე. ამ უკანასკნელ წუთებში მინდა ვეუთხრა ყველას, რომ აჭარის შემდგომი აყვავება, აჭარელი მოსახლეობის ბედნიერება მტკიცედ არის დაკავშირებული მთელი საქართველოს მშრომელების ბედთან. აჭარის კულტურულ-ეკონომიური წინსვლა შეიძლება საბჭოთა საქართველოსთან, საბჭოთა კავშირთან ერთად. უამისოდ აჭარელ მშრომელთ მოელით მონობის მძიმე უღელი.

გთხოვ სასამართლოს შემინარჩუნოს სიცოცხლე. ამ თხოვნას ვბედავ იმიტომ, რომ საბჭოთა მართლმსაჯულების სულგრძელობისა, გთხოვთ შემინარჩუნოთ სიცოცხლე.

გ. ლაღიძის საბოლოო სიტყვა,

ვერ ვიტყვი, რომ შეუგნებლობით მომდგარა ეს საზიზღრობა. ასეთი დანაშაულობანი არ მეპატიება. ყველა მიხვდება იმ სისულელეს, სიბეცეს და სიბეჩავეს, რომელსაც „ეროვნული პარტიის“ შემქმნელნი ვიჩენდით. ათიოდე დროგადასული ინტელიგენტი შევგროვდით და მოვინდომეთ იმ ხელისუფლების დანგრევა, რომელსაც ვერაფერი დააკლო საერთაშორისო იმპერიალიზმმა, ცოფიანმა ფაშიზმმა.

მაგრამ საბჭოთა სასამართლო არ სჯის იმის მიხედვით, თუ ვინ რა დაიმსახურა, არამედ სჯის მიზანშეწონილობის მიხედვით. თუ ჩემი დასჯა მიზანშეწონილია, მზად ვარ ამისთვის. თუკი სიცოცხლეს შემინარჩუნებთ, სიტყვას გაძლევთ, რომ მთელ ჩემს სიცოცხლეს მსხვერპლად შევწირავ ბედნიერ საბჭოთა ქვეყანას.

ი. მეგრელიძის საბოლოო სიტყვა

მე გამზარდა საბჭოთა ხელისუფლებამ, მან მომცა განათლება და ბედნიერი ცხოვრება. მოღალატე ვარ, საზიზღარი მავნებელი. ბევრის თქმა არ შემიძლიან. ერთს შეგახედებით — თუ მაცოცხლებთ, მთელ ჩემს სიცოცხლეს შევწირავ საბჭოთა ხელისუფლებას და გამოვისყიდი ჩადენილ დანაშაულს. გთხოვთ მიიღოთ მზედგილობაში, რომ ჯერ ახალგაზრდა ვარ და ჩემი გამოსწორება შეიძლება.

ქ. ბასილაძის საბოლოო სიტყვა

საბჭოთა ხელისუფლებამ გამზარდა, მაგრამ მე მას ვუმტრუხერხემლო კაცი ვყოფილვარ, ყველაფერში ყოყმანი მიყვარდა და ადვილად ჩავვარდი ჯაშუშ-მავნებელთა ხაფანგში. ყოველგვარი სასჯელის ღირსი ვარ, მაგრამ, მაქვს რა იმედი საბჭოთა მართლმსაჯულების სულგრძელობისა, გთხოვთ შემინარჩუნოთ სიცოცხლე.

ს. ბეჟანიძის საბოლოო სიტყვა

დღეს საბრალდებულო სკამზე ვარ. ჩავები ერთერთი მეცა კონტრრევოლუციურ-ტერორისტულ ორგანიზაციაში, ვუღალატე სამშობლოს და ვეწეოდი დამანგრეველ მუშაობას. ჩემი საზიზღარი საქმიანობის შესახებ საგამომძიებლო ორგანოებს დაწვრილებითი ჩვენება მივეცი და ვაღიარე ის მავნებლური საქმიანობა და დანაშაული, რომელიც ჩავიდინე აჭარელი ხალხის ბედნიერი ცხოვრების წინააღმდეგ. დიდია ჩემი დანაშაული, მაგრამ მაინც ვთხოვ საბჭოთა მართლმსაჯულებას შემინარჩუნოს სიცოცხლე, რომ შემდეგში შრომითა და ბრძოლით მოვიპოვო პატიოსანი საბჭოთა მოქალაქის სახელი.

ხ. ძნელაძის საბოლოო სიტყვა

ჩემი საზიზღარი მოქმედების შესახებ მე გულწრფელად მოვახსენე სასამართლოს. ჩავეწიე კონტრრევოლუციურ-მავნებლური ორგანიზაციის აშმორებულ ჭაობში და ვეწეოდი უსაზიზღრეს დანაშაულს, მაგრამ შინსახკომმა მე დანაშაულზე წამასწრო და მაგრად ჩამჭიდა კისერში ხელი. ქვეყანაზე არ არის იმაზე მეტი დანაშაული, ვიდრე სწორედ დანაშაულს.

ხ. ჩალ-ოღლის საბოლოო სიტყვა

მე ჩავიდინე უმძიმესი დანაშაული, ვუღალატე სამშობლოს. შემინარჩუნეთ სიცოცხლე და გამოვისყიდი ამ დანაშაულს.

ო. რომანაძის საბოლოო სიტყვა

პასუხისგებაში არასოდეს არ ვყოფილვარ, პირველად დავდექი საბრალდებულო სკამზე. მე არც ისე მოხუცი ვარ, შემიძლია გამოვისყიდო ჩემი მძიმე დანაშაული და გთხოვთ, პატივცემულო მოსამართლენო, მომცეთ ამის საშუალება.

ო. ვანაძის საბოლოო სიტყვა

მე ერთი უსწავლელი კაცი ვარ. საზიზღარმა მავნებლებმა დამლუპეს, ჩამითრიეს ორგანიზაციაში. რა უნდა გთხოვო სასამართლოს იმის შემდეგ, რაც ასეთი ლიდი დანაშაული ჩავიდინე... (სწუხს, ენა ებმის)

თავმჯდომარე — რას სთხოვთ სასამართლოს?

ვანაძე — ნუ დამლუპავთ, მაჩუქეთ სიცოცხლე.

განაჩენის დასასრული

ტური მონაწილე და ერთერთი ხელმძღვანელი კონტრრევოლუციური ფაშისტურ - დივერსიულ-მავნებლურ-საჯანყებო ორგანიზაციისა, რომელიც მიზნად ისახავდა აჭარაში საბჭოთა ხელისუფლების დამხობას, კაპიტალისტური წესწყობილების აღდგენას და აჭარის ჩამოშორებას საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირისაგან, 1936 წლის მარტიდან იყო ქობულეთის რაიონული კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის ხელმძღვანელი, მეთაურობდა მავნებლობას ქობულეთის რაიონის კოლმეურნეობებში. ე. ი. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 58-1-ა, 58-2, 58-9 და 58-11 მუხლებით გათვალისწინებულ დანაშაულში.

9. ხასან ხალიფის-ძე ჩალ-ოღლის ბრალი ედება იმაში, რომ იყო აქტიური მონაწილე კონტრრევოლუციური დივერსიულ-მავნებლური საჯანყებო ორგანიზაციისა, რომელიც მიზნად ისახავდა აჭარაში საბჭოთა ხელისუფლების დამხობას და აჭარის ჩამოშორებას საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირისაგან, კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის დავალებით სპეციალურად შეეყარა კოლმეურნეობაში მისი დაშლის მიზნით და აწარმოებდა ძირგამომთხრელ მავნებლურ მუშაობას, ე. ი. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 58-1-ა, 58-2, 58-9, და 58-11 მუხლებით გათვალისწინებულ დანაშაულში.

10. ოსმან რეჯების-ძე რომანაძეს ბრალი ედება იმაში, რომ იყო აქტიური მონაწილე კონტრრევოლუციური დივერსიულ-მავნებლური საჯანყებო ორგანიზაციისა, რომელიც მიზნად ისახავდა აჭარაში საბჭოთა ხელისუფლების დამხობას, კაპიტალისტური წესწყობილების აღდგენას და აჭარის ჩამოშორებას საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირისაგან, ე. ი. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 58-1-ა, 58-2, 58-9, და 58-11 მუხლებით გათვალისწინებულ დანაშაულში.

11. ოსმან თერჯანის-ძე ვანაძეს ბრალი ედება იმაში, რომ იყო აქტიური მონაწილე კონტრრევოლუციური მავნებლურ - ჯაშუშური საჯანყებო ორგანიზაციისა, რომელიც მიზნად ისახავდა აჭარაში საბჭოთა ხელისუფლების დამხობას და აჭარის ჩამოშორებას საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირისაგან, კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის დავალებით კოლმეურნეობაში აწარმოებდა მავნებლურ მუშაობას, ე. ი. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 58-1-ა, 58-9 და 58-11 მუხლებით გათვალისწინებულ დანაშაულში.

12. ოსმან ხალიფის-ძე ხალ-ოღლის ბრალი ედება იმაში, რომ იყო აქტიური მონაწილე კონტრრევოლუციური დივერსიულ-მავნებლური საჯანყებო ორგანიზაციისა, რომელიც მიზნად ისახავდა აჭარაში საბჭოთა ხელისუფლების დამხობას და აჭარის ჩამოშორებას საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირისაგან, კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის დავალებით კოლმეურნეობაში აწარმოებდა მავნებლურ მუშაობას, ე. ი. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 58-1-ა, 58-2, 58-9 და 58-11 მუხლებით გათვალისწინებულ დანაშაულში.

13. ოსმან თერჯანის-ძე ვანაძეს ბრალი ედება იმაში, რომ იყო აქტიური მონაწილე კონტრრევოლუციური მავნებლურ - ჯაშუშური საჯანყებო ორგანიზაციისა, რომელიც მიზნად ისახავდა აჭარაში საბჭოთა ხელისუფლების დამხობას და აჭარის ჩამოშორებას საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირისაგან, კონტრრევოლუციური ორგანიზაციის დავალებით კოლმეურნეობაში აწარმოებდა მავნებლურ მუშაობას, ე. ი. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 58-1-ა, 58-2, 58-9 და 58-11 მუხლებით გათვალისწინებულ დანაშაულში.

ო. რ. რომანაძისა მიმართული იყო აჭარის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის ხელისუფლებისა და მშრომელი ხალხის წინააღმდეგ, რისთვისაც მათ აცხადებს ხალხის მტრებად და, იხელმძღვანელა რა სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 319 და 320 მუხლებით და თანახმად საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 58-1-ა, 58-2, 58-6, 58-8, 58-9 და 58-11 მუხლებით, **აჭარის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს სპეციალურმა შემადგენლობამ მიუსაჯა:**

1. ზექერია დურსუნის-ძე **ლორთქიფანიძეს,**
2. ჯემალ მახმუდის-ძე **ქიქავას,**
3. გიორგი ერაპტის-ძე **რამიშვილს,**
4. გრიგოლ ერმალოს-ძე **ლაღიძეს,**
5. ილიას ისმაილის-ძე **მეგრელიძეს,**
6. ქიაზიმ ხასანის-ძე **ბასილაძეს,**
7. სულეიმან იუსუფის-ძე **ბეჟანიძეს** და
8. ოსმან რეჯების-ძე **რომანაძეს**

სასჯელის უმაღლესი ზომა — **დახვრეტა** ყველას მიმართ პირადი ქონების კონფისკაციით.

ბრალდებულებს: 1. ხასან ხალიფის-ძე **ჩალ-ოღლის** მიესაჯოს ციხეში მოთავსება ათი წლით, ჩაეთვალოს წინასწარ პატიმრობაში გატარებული დრო 1937 წლის 25 ივლისიდან,

2. ხასან იუსუფის-ძე **ძნელაძეს** მიესაჯოს ციხეში მოთავსება ათი წლით, ჩაეთვალოს წინასწარ პატიმრობაში გატარებული დრო 1937 წლის 3 აგვისტოდან.

3. ოსმან თერჯანის-ძე **ვანაძეს** მიესაჯოს ციხეში მოთავსება რვა წლით, ჩაეთვალოს წინასწარ პატიმრობაში გატარებული დრო 1937 წლის 21 აგვისტოდან.

თანახმად საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 31 მუხლის ა პუნქტისა, ბრალდებულებს ხასან ჩალ-ოღლის, ხასან ძნელაძეს და ოსმან ვანაძეს სასჯელის მოხდის შემდეგ ხუთ-ხუთი წლით ჩამოერთვათ საარჩევნო ხმის უფლება.

განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება და სისრულეში უნდა იქნას მოყვანილი დაუყოვნებლივ, თანახმად საკავშირო ცკისა და სახკომსაბჭოს 1934 წლის 1 დეკემბრის კანონისა.

აჭარის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს სპეციალური შემადგენლობის თავმჯდომარე, აჭარის ავტონომიური საბჭოთა სოც. რესპ. უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე

რევაზ ჯინჭარაძე

წევრები: იუსუფ კოკაძაია,

ვ. ჩიტია.

Հանրապետական ստուգատեսի ամփոփիչ խորհրդակցություն

Հանրապետական ստուգատեսի ամփոփիչ խորհրդակցությունը տեղի ունեցավ Երևանի Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի պետական ակադեմիական թատրոնում։

Խորհրդակցությանը մասնակցում էին Հայաստանի Կոմունիստական կուսակցության Կենտրոնական կոմիտեի, Երևանի քաղաքային կոմիտեի, մարզային կուսակցական կոմիտեների առաջին քարտուղարները, կուսակցական, խորհրդային, տնտեսական, գիտական, մշակութային կազմակերպությունների ղեկավար աշխատողները, ստեղծագործական միությունների, ԼԿՄ քաղաքային և շրջանային կոմիտեների առաջին քարտուղարները, ձեռնարկությունների, կոլտնտեսությունների, սովխոզների, գիտական հաստատությունների, բուհերի, մշակույթի տների ղեկավարները, ստուգատեսի մասնակիցները, հյուրերը։

Խորհրդակցությանը մասնակցում էին ՀԿԿ Կենտրոնական կոմիտեի քարտուղար Ա. Ա. Ղուկասյանը, ՀԿԿ Կենտրոնական կոմիտեի բաժնի վարիչներ Ա. Ա. Ալեքսանդրովը, Ա. Ա. Ֆեդորովը, ՀԿԿ Կենտրոնական կոմիտեի ներկայացուցիչ Ա. Ա. Ռոդիոնովը։

Ներկա էին ՀԿԿ Կենտրոնական կոմիտեի, Հայկական ՍՍՀ նախարարների խորհրդի, Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պրեզիդիումի, Հայաստանի կոմունիստական կուսակցության Երևանի քաղաքային կոմիտեի, մարզային կուսակցական կոմիտեների առաջին քարտուղարները, ՀԿԿ Կենտրոնական կոմիտեի, Հայկական ՍՍՀ նախարարների խորհրդի, Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պրեզիդիումի, Երևանի քաղաքային կոմիտեի, մարզային կուսակցական կոմիտեների աշխատակիցները, ստուգատեսի մասնակիցները, հյուրերը։

Խորհրդակցությունը բացեց և նախագահեց ՀԿԿ Կենտրոնական կոմիտեի առաջին քարտուղար Կ. Ս. Դեմիրճյանը։

Ներկաները ոտքի կանգնելով ընդունեցին ՀԿԿ Կենտրոնական կոմիտեի, Հայկական ՍՍՀ նախարարների խորհրդի, Հայկական ՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պրեզիդիումի ողջույնի հեռագիրը։

Խորհրդակցությունում ելույթ ունեցան ՀԿԿ Կենտրոնական կոմիտեի քարտուղար Ա. Ա. Ղուկասյանը, ՀԿԿ Կենտրոնական կոմիտեի բաժնի վարիչներ Ա. Ա. Ալեքսանդրովը, Ա. Ա. Ֆեդորովը, ՀԿԿ Կենտրոնական կոմիտեի ներկայացուցիչ Ա. Ա. Ռոդիոնովը, ՀԿԿ Կենտրոնական կոմիտեի առաջին քարտուղար Կ. Ս. Դեմիրճյանը։

Խորհրդակցությունը շարունակվում է։

Ա. Ա. ՂՈՒԿԱՍՅԱՆԻ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄԸ

Ընկերներ, ստուգատեսի նախապատրաստական շրջանում և նրա ընթացքում կուսակցական, խորհրդային, տնտեսական, գիտական, մշակութային կազմակերպությունների, ստեղծագործական միությունների, ԼԿՄ կազմակերպությունների աշխատանքում ակտիվացել է գործնական ստեղծագործական մտքի զարգացումը, ավելի լայն թափ է ստացել քննադատությունն ու ինքնաքննադատությունը։ Ստուգատեսի ընթացքում ելույթ ունեցողների մեծ մասը ոչ միայն ներկայացրել է իր կարծիքը, այլև առաջարկներ է արել, թե ինչպես պետք է վերացնել թերությունները, ինչպես է պետք կատարելագործել տնտեսական մեխանիզմը, ինչպես է պետք ավելի արդյունավետ դարձնել գիտության, մշակույթի, գրականության, արվեստի, կրթության, առողջապահության, սպորտի զարգացումը։

Ստուգատեսի նյութերը ցույց են տալիս, որ մեր հանրապետությունում ստեղծվել է ստեղծագործական մթնոլորտ, որ մարդիկ ձգտում են ավելի լավ աշխատել, ավելի լավ ապրել։ Ստուգատեսի նյութերը ցույց են տալիս, որ մարդիկ ձգտում են ավելի լավ աշխատել, ավելի լավ ապրել։ Ստուգատեսի նյութերը ցույց են տալիս, որ մարդիկ ձգտում են ավելի լավ աշխատել, ավելի լավ ապրել։